Pan Dyrektor Stanisław Stachura
Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
35-959 Rzeszów, ul. Hetmańska 9

Dot. Budowy zbiornika retencyjnego na rzece Budzisz w Gminie Sędziszów Młp.

W związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w celu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zapoznałem się w Urzędzie Miejskim w Sędziszowie Młp. z koncepcją obejmującą „Budowę zbiornika retencyjnego posiadającego retencję powodziową „Góra Ropczycka'' na rzece Budzisz''.

Zainteresowałem się tym przedsięwzięciem, ponieważ jestem właścicielem przeważającej części terenu, na którym ma być realizowana ta inwestycja. Zgodnie z koncepcją planowana powierzchnia zbiornika „Małej retencji Nr 1'' to obszar około 55 ha, z tego ponad 28 ha stanowi moją własność, a dodatkowo od strony północno – wschodniej ponad 7 ha mojego gruntu przylega bezpośrednio do obszaru planowanego zbiornika. Teren ten znam doskonale od dziecka, ponadto uprawiam go od ponad 11 lat i obserwuję każdorazowe opady i spływ tych wód. – Sprzedaż z powinnością zastrzeżenia zb..

Przy zaproponowanym przez Państwo rozwiązaniu koszty realizacji będą bardzo duże, czas realizacji wydłużony, a efekty znikome, ponieważ proponowana w koncepcji lokalizacja zapory czołowej eliminuje bardzo dużą powierzchnię gruntów rolnych na północno – zachodnim terenie (położonych o wiele niżej niż obszar wschodniej strony zbiornika), które przejęłyby dużą ilość wody, by uchronić miasto. Zakładając maksymalny poziom wody ustaliliście Państwo, że teren zbiornika sięgnie drogi gminnej tj. działek nr ewid. 1295/2 i 1261. Przewidywana wschodnia granica zbiornika jest nieprawidłowo ustalona – lokalizacja retencji jest zbyt daleko przewidziana na wschód od rzeki Budzisz bez wykorzystania naturalnego ukształtowania terenu od strony zachodniej i północno-zachodniej. W przypadku dużej powodzi, chcąc aby woda osiągnęła ten poziom, dawno już Sędziszów Młp. będzie zalany. Przewidywane 3 mln litrów retencji wody przy takim rozwiązaniu jest utopią. Wcześniej nadmiar wody popłynie na Sędziszów Młp. niż zatrzyma się na terenach wschodnich planowanego zbiornika.

Nie wykorzystane są tereny rolne po północno – zachodniej stronie od planowanego zbiornika jako suchy polder oraz bardzo duży jest potencjał możliwości retencji wody w prakorycie rzeki Budzisz (w czasie ubiegłorocznej powodzi max poziom lustra wody w rzece Budzisz na odcinku o długości około 500 mb, był 4 m niżej od górnej krawędzi koryta rzeki !). Są to moje spostrzeżenia może nie fachowca od hydrologii, ale na pewno bacznego obserwatora przyrody w tym rejonie. W celu zweryfikowania mojej koncepcji należałoby sprawdzić geodezyjne kilkanaście punktów w terenie by przekonać się czy mam rację. Mimo nawału pracy chętnie służę pomocą przy ustaleniu obszaru planowanej retencji.

Aby maksymalnie wykorzystać pojemność prakoryta rzeki, winno się ją na odcinku o długości około 200 do 230 mb przesunąć w kierunku zachodnim – tj. zlikwidować meandry, a w tym miejscu przewidzieć zachodnią stronę zbiornika rekreacyjnego – oddzielonego wałem od koryta rzeki. Nowy zachodni odcinek brzegu rzeki pozostawiony na poziomie istniejącego terenu zastąpi w zupełności ewentualny wał p.powodziowy (tak duża jest tutaj różnica terenu). Praktycznie na długości 2/3 odcinka zachodniego nie wymagane byłoby wykonywanie wału p.powodziowego, a woda i tak postałaby po stronie

północnej drogi krajowej nr 4, pod warunkiem lokalizacji zapory czołowej równolegle do w/w drogi na odcinku około 300 mb w kierunku zachodnim zaczynając od zachodniej części działki nr ewid. 2001/10. Jedynym dodatkowym kosztem inwestycji byłaby likwidacja istniejącego budynku mieszkalnego i gospodarczego zlokalizowanych na działce nr ewid. 650/1 w Górze Ropczyckiej.

Ważnym elementem koncepcji jest zbiornik rekreacyjny, który o ile dobrze zrozumiałem ma być zasilany z rzeki Budzisz. Jeżeli tak, to nikt z niego nie będzie chciał korzystać, bo niestety w rzece płyną ścieki, a nie czysta woda. Zbiornik rekreacyjny można zasilać bezpośrednio z istniejących źródełek, które występują na tym terenie, a wcale nie jest ich mało. W czasie normalnej pogody rzeka płynęłaby swoim korytem, a zbiornik rekreacyjny funkcjonowałby jako odrębny i czysty, a w przypadku powodzi nadmiar wody wlewałby się do tego zbiornika. Oczywiście zostanie on wtedy mocno zanieczyszczony, więc po powodzi poprzez kontrolowany spust wody do rzeki należy zbiornik opróżnić, oczyścić go, by ponownie napełnił się wodą źródlaną.

Argumentem, który winien być wzięty pod uwagę w przypadku kontynuowania obecnej koncepcji tak dużego zbiornika retencyjnego jest informacja, która uzyskałem jeszcze w latach 90-tych, gdy przewidywano budowę zbiornika o pow. lustra wody około 33 ha. Jednak założenia te zostały zweryfikowane o ile pamiętam do powierzchni 6 ha z uwagi na to iż potok Budzisz nie byłby w stanie zabezpieczyć niezbędnej ilości wody, a w okresie letnim tak duża tafla wody ulegałaby wyparowaniu, a pozostała ilość wody byłaby bardzo zanieczyszczona. Ponadto należy podkreślić, że podłoże w obszarze planowanego zbiornika jest piaszczyste, łatwo przepuszczalne, tym samym powodujące ubytki wody.

W koncepcji spostrzegłem następujący zapis, że „Nie przewiduje się zorganizowanego ruchu pieszego po koronie wału''. Wydaje mi się, że właśnie winno przewidzieć się dojście piesze po wałach dla mieszkańców chcących skorzystać z uroków tego terenu, bo powstające w wyniku chodzenia drgania zapobiegają lokalizacji gryzoni w wałach, a tym samym chronią je przed ich dewastacją.

Zaproponowane przeze mnie rozwiązanie jest zdecydowanie najtańsze, pozwalające na szybką realizację i nie ingerujące zbytnio w środowisko. Przy takim rozwiązaniu nie zachodzi potrzeba dużego obszaru do wykupu gruntu, ponieważ przeważająca część mogłaby być nadal użytkowana przez dotychczasowych właścicieli, a zabezpieczenie od wód powodziowych byłoby docelowe.

Dołączam załącznik graficzny obrazujący lokalizację zapory czołowej, ewentualnych wałów ziemnych, zbiornika retencyjnego i rekreacyjnego.

Z poważaniem

Do wiadomości:

1. Marszałek Województwa Podkarpackiego
   Pan Mirosław Karapyta
   35-010 Rzeszów, Al. Ł. Cieplińskiego 4
2. Senator RP
   Pan Zdzisław Pupa
   39-120 Sędziszów Młp. ul. 3-Maja 25
3. Burmistrz Sędziszowa Małopolskiego
   Pan Kazimierz Kiełb
   39-120 Sędziszów Młp. ul. Rynek 1
4. Prezes Hispano-Suiza Polska Sp. z o.o.
   Pan Ryszard Łęgiewicz
   39-120 Sędziszów Małopolski, ul. Partyzantów 29